Nr. DOK-224 Nr. DOK-242 Teisminio proceso Nr. 2-55-3-02136-2018-8 (S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. sausio 27 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės–Balynienės, Danguolės Bublienės ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. sausio 14 d. gautu **ieškovo A. J.** pasirašytu kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 17 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu dėl skundžiamo procesinio sprendimo vykdymo stabdymo,

nustatė:

Lietuvos Aukščiausiame Teisme gautas ieškovo A. J. pasirašytas kasacinis skundas dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 17 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovų A. J. ir J. J. ieškinį atsakovei bankrutavusiai kredito unijai "Centrinė taupomoji kasa" dėl nesąžiningo sandorio arba jo dalies pripažinimo negaliojančia. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir <u>CPK</u>) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčų) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK</u> 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti itakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad teismas nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, nes nepagrįstai atsisakė priimti esminę reikšmę turinčius įrodymus, kurių nebuvo galimybės pateikti pirmosios instancijos teismui. Nutartyje netinkamai taikytos ir aiškintos teisės normos dėl įrodinėjimo naštos paskirstymo šalims, kai viena iš ginčo šalių yra vartotojas, ignoruojant verslininko informavimo pareigas vartojimo kredito teisiniuose santykiuose. Aiškinant apeliacinės instancijos teismo pareigą motyvuoti procesinį sprendimą (CPK 331 straipsnis), nepagrįstai susiaurinta pareiga nurodyti įrodymus, kuriais grindžiamos teismo pireiga pagrįsti priimtą nutartį nėra suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą. Byloje netinkamai pritaikytos įrodymų tyrimą ir vertinimą reglamentuojančios teisės normos, nukrypstant nuo kasacinio teismo praktikos, įpareigojančios faktinių aplinkybių buvimą konstatuoti visapusiškai ir objektyviai ištyrus visus reikšmingus įrodymus bei įvertinus įrodymų visumą, taip pat neteisingai taikytas ir aiškintas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.90 straipsnis, apibrėžiantis sandorio pripažinimą negaliojančiu dėl suklydimo. Kasacinio teismo praktika dėl šios teisės normos taikymo yra suformuota, tačiau ją taikydami teismai sprendimus priima formaliai, ginčo šalis traktuojama neapdairia net ir tais atvejais, kai teisės normą taikyti prašo vartotojo statusą turinti ginčo šalis, kurios apsaugai Europos Sąjungoje keliami aukščiausi reikalavimai. Tokiu būdu kredito davėjo interesai nepagrįstai iškeliami aukščiau už vartotojo teises. Teismas nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos aiškinant ir taikant bylinėjimosi išlaidas reglamentuojančias teisės normas, dėl ko nesudėtingoje ir nedidelės apinties byloje atsakovei iš ieškovų priteistos maksimalius įkainius viršijančios bei artimos maksimaliems įkainiams sumos, taip pat priteista du kartus už pasirengimą dalyvauti tame pačiame teismo posėdyje, kas nesuderinama su teisingumo vykdymu.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagristi kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindą atskleidžiančiais teisiniais teisiniais pagrinda pagrinda peržūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamais teismų procesiniais sprendimais bei nepagrindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų,

todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nespręstinas prašymas dėl skundžiamo procesinio sprendimo vykdymo stabdymo.

Atkreiptinas dėmesys, kad nors kasaciniame skunde nurodyta, kad kasatoriais yra abu ieškovai, tačiau kasacinį skundą pasirašo tik ieškovas A. J., nenurodoma, kad jis pasirašo ir ieškovės J. J. vardu, taip pat nepateikiamas jam suteiktas įgaliojimas kasacinį skundą pasirašyti J. J. vardu.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Danguolė Bublienė

Dalia Vasarienė